

Дії взводу управління в бою

Анотація

У посібнику викладені основи бойового застосування взводу управління артилерійської батареї в бою та під час ведення бойових дій за різних умов обстановки.

Посібник призначений для підготовки і проведення занять із тактики.

Він може бути корисним для викладачів та слухачів, які навчаються за програмою підготовки офіцерів запасу, а також командирів артилерійських підрозділів.

ДІЇ ВЗВОДУ УПРАВЛІННЯ В БОЮ

НАВЧАЛЬНИЙ ПОСІБНИК

Видавництво
«Центр учбової літератури»
Київ – 2024

УДК 355.421/423(075.8)

Д 44

Дії взводу управління в бою. Навчальний посібник. / М. М. Ляпа, П. Є. Трофименко, Ю. І. Пушкар'юв, О. В. Панченко. — Київ: «Центр учбової літератури», 2024. — 124 с.

ISBN 978-611-01-3008-0

У посібнику викладені основи бойового застосування взводу управління артилерійської батареї в бою та під час ведення бойових дій за різних умов обстановки.

Посібник призначений для підготовки і проведення занять із тактики. Він може бути корисним для викладачів та слухачів, які навчаються за програмою підготовки офіцерів запасу, а також командирів артилерійських підрозділів.

ISBN 978-611-01-3008-0

© Ляпа М. М., Трофименко П. Є.,
Пушкар'юв Ю. І., Панченко О. В., 2024.

ЗМІСТ

Передмова	6
Скорочення	7
Розділ 1 Основи бойового застосування взводу управління у бою	9
1.1 Призначення, склад та завдання взводу управління батареї	9
1.2 Обов'язки особового складу взводу управління	10
1.3 Спостережні пункти, їх види та призначення. Вимоги до них.	15
1.4 Організація артилерійської розвідки в батареї	17
1.5 Топогеодезична прив'язка	23
1.6 Доведення завдань з розвідки	32
1.7 Документи, які ведуться на КСП (СП) батареї ..	34
1.8 Ведення розвідки в батареї, збір та оброблення розвідувальних даних	43
1.9 Організація спряженого спостереження	51
1.10 Організація зв'язку в батареї	52
1.11 Обслуговування стрільби батареї (взводу)	56
1.12 Робота командира взводу управління з організації бойових дій	59
Питання для самоконтролю	61
Розділ 2 Взвод управління в обороні	62
2.1 Дії взводу управління в обороні	62
2.2 Дії взводу управління в різних умовах	70
2.2.1 Дії взводу управління під час оборони вночі ..	70
2.2.2 Дії взводу управління під час оборони водної перешкоди	73
2.2.3 Дії взводу управління під час оборони в місті ..	74
2.2.4 Дії взводу управління під час оборони в горах ..	75
2.2.5 Дії взводу управління під час оборони в лісі ..	77
2.2.6 Дії взводу управління під час оборони взимку ..	78
Питання для самоконтролю	80

Розділ 3 Взвод управління в наступі	81
3.1 Дії взводу управління і робота командира взводу до переходу в наступ	81
3.2 Дії взводу управління і робота командира взводу в наступі	83
3.3 Особливості дій взводу управління в різних умовах	85
3.3.1 Дії взводу управління під час форсування водних перешкод	85
3.3.2 Дії взводу управління під час наступу вночі ..	87
3.3.3 Дії взводу управління під час наступу в місті	89
3.3.4 Дії взводу управління під час наступу в горах	90
3.3.5 Дії взводу управління під час наступу в лісі ...	90
3.3.6 Дії взводу управління під час наступу в степу (пустелі)	91
3.3.7 Дії взводу управління під час наступу взимку	93
Питання для самоконтролю	94
Розділ 4 Особливості дій взводу управління в зустрічному бою	95
4.1 Завдання взводу управління	95
4.2 Організація розвідки та зв'язку	96
4.3 Дії взводу управління на марші	97
4.4 Дії взводу управління під час ведення зустрічного бою	98
Питання для самоконтролю	100
Додатки	102
А. Бойовий наказ кву в наступі	102
Б. Журнал розвідки та обслуговування стрільби	106
В. Розпорядження кву на розгортання КСП	107
Г. Бойовий наказ кву в обороні	109
Д. Розпорядження кву на інженерне обладнання і маскування КСП (СП) батареї	113
Е. Розпорядження кву із захисту від ЗМУ	114

Ж. Розпорядження кву на організацію безпосередньої охорони і самооборони КСП	116
И. Розпорядження кву на підготовку КСП до роботи вночі	118
К. Розпорядження кву на переміщення КСП	120
Л. Бойовий наказ кву на марш	121
Список літератури	123

Передмова

Навіки прославили себе всі види і роди військ Збройних Сил України. Почесне місце серед них належить артилерії, яка уже більше шести віків гідно несе назву „Бога війни”. Вона і тепер залишається головним вогневим засобом ураження противника і безпосередньої підтримки загальновійськових підрозділів у різних видах бою. Дії військ у воєнних конфліктах сучасності, оснащення підрозділів якісно новими зразками техніки та озброєння вимагають удосконалення тактики бойового застосування, стрільби і управління вогнем, підвищує роль артилерійської розвідки і топогеодезичного забезпечення.

Вирішення цих питань в основному покладається на підрозділи ланки батарея – дивізіон, а тому Командувач РВіА Збройних Сил України вимагає суттєвого підвищення рівня тактичної і спеціальної підготовки офіцерів.

Навчальний посібник складається із чотирьох розділів. У першому розділі розглядаються основи бойового застосування взводу управління в бою. У другому розділі розкриваються дії взводу управління і робота командира взводу при підготовці та в ході оборони. Третій розділ містить матеріали, в яких розкривається організація бойових дій у наступі. Четвертий розділ містить дії взводу управління в зустрічному бою.

Матеріали посібника зібрані на основі аналізу офіційних і керівних не таємних документів, а також літературних джерел.

Даний посібник призначений слухачам вищих навчальних закладів для поглибленого і цілеспрямованого вивчення питань, що стосуються дій взводу управління в бою, необхідних для практичної роботи у військах. Він може бути корисним викладачам, командирам артилерійських підрозділів під час підготовки і проведення занять (тактичних навчань).

Скорочення

АРГ	- артилерійська розвідувальна група;
<i>адн</i>	- артилерійський дивізіон;
<i>батр</i>	- батарея;
БСП	- боковий спостережний пункт;
ВТБ	- високоточний боєприпас;
ВТО (ВТЗ)	- високоточне озброєння (зброя);
ВгВ	- вогневий вал;
<i>вуб</i>	- взвод управління батареї;
<i>вуд</i>	- взвод управління дивізіону;
ВП	- вогнева позиція;
ГПЗ	- головна похідна застава;
<i>далек</i>	- далекомірник;
ЗМУ	- зброя масового ураження;
<i>кбатр</i>	- командир батареї;
<i>кву</i>	- командир взводу управління;
<i>квіду</i>	- командир відділення управління;
<i>квв</i>	- командир вогневого взводу;
КМУ	- командирська машина управління;
КСП	- командно-спостережний пункт;
<i>мб</i>	- механізований батальйон;
<i>мв</i>	- механізований взвод;
<i>мр</i>	- механізована рота;
ПЗР	- підрозділ звукової розвідки;
ПЗВ	- послідовне зосередження вогню;
ПСП	- передовий спостережний пункт;
ПТРК	- протитанковий ракетний комплекс;
ПТЗ	- протитанкові засоби;
СУВ	- скрите управління військами;
ПУВ	- прилад управління вогнем;
РОУ	- район особливої уваги;
РЛС (РЛК)	- радіолокаційна станція (комплекс);
РЕЗ	- радіоелектронні засоби;

РВгЗ	- рухома вогнева зона;
<i>соб</i>	- старший офіцер батареї;
<i>сабатр</i>	- самохідна артилерійська батарея;
СП	- спостережний пункт;
<i>сади</i>	- самохідний артилерійський дивізіон;
ТЗЯХН	- тактичні засоби ядерного та хімічного напа- ду;
пРХБс	- пост радіаційного, хімічного, біологічного спостереження;
ПРХР	- прилад радіаційної та хімічної розвідки;
Ц	- ціль.

Розділ 1

ОСНОВИ БОЙОВОГО ЗАСТОСУВАННЯ ВЗВОДУ УПРАВЛІННЯ В БОЮ

1.1 Призначення, склад та завдання взводу управління батареї

Взвод управління батареї призначений для ведення розвідки, обслуговування стрільби та забезпечення зв'язку. Він складається з екіпажу командирської машини і відділення управління.

До складу обслуги командирської машини 1В14 входять 5 осіб:

- командир відділення – старший топогеодезист;
- старший розвідник далекомірник;
- старший радіотелефоніст;
- радіотелефоніст;
- механік-водій.

До складу відділення управління входять 5 осіб:

- командир відділення – старший розвідник;
- старший радіотелефоніст;
- два радіотелефоністи;
- водій-радіотелефоніст.

(До складу відділення управління батареї 2С3, крім вищеперелічених входить розвідник).

Основні завдання взводу управління в бою:

- вибір і підготовка місця розгортання КСП та СП, їх топогеодезична прив'язка;
- розгортання і підготовка до роботи КСП та СП батареї;
- ведення розвідки з метою добути відомості про противника і місцевість;
- інженерне обладнання місць КСП та СП;

– організація зв'язку в батареї.

Завданнями розвідки є:

– виявлення і визначення координат ТЗЯХН, артилерійських і мінометних батарей (взводів), протитанкових засобів, танків та інших вогневих засобів;

– визначення розташування передових підрозділів противника, його переднього краю та опорних пунктів, оборонних споруд і загороджень;

– виявлення і визначення координат командних і спостережних пунктів противника, його радіоелектронних засобів, наземних елементів систем високоточної зброї;

– спостереження за діями противника і своїми військами;

– вивчення прийомів і способів застосування противником артилерії, танків, ПТЗ, іншого озброєння, особливо його нових зразків.

Завданнями з організації зв'язку є:

– організація і підтримання зв'язку з вогневими взводами, командиром дивізіону (штабом дивізіону), командиром загальновійськового підрозділу, який батарея підтримує або якому вона додана, командиром підрозділу, що обслуговує стрільбу батареї, з ПСП (БСП);

– приймання і передавання команд, розпоряджень, сигналів, доповідей.

1.2 Обов'язки особового складу взводу управління

Командир взводу управління відповідає за стан та бойову готовність взводу управління, успішне виконання ним завдань з ведення розвідки, обслуговування стрільби та забезпечення зв'язку. Він повинен завжди знати стан і можливості взводу, де знаходиться особовий склад, яке завдання виконує, і повинен надавати йому необхідну до-

помогу, не чекаючи прохань підлеглих.

Командир взводу управління є безпосереднім організатором артилерійської розвідки і зв'язку в батареї.

Він зобов'язаний:

- розгорнути КСП і здійснити його топогеодезичну прив'язку;

- ставити завдання особовому складу відділення управління і обслузі командирської машини;

- перевіряти підготовку приладів до ведення розвідки і засобів зв'язку до роботи;

- контролювати виконання поставлених завдань особовим складом взводу;

- особисто вести розвідку противника і місцевості, спостерігати за діями загальновійськових підрозділів;

- своєчасно обробляти результати розвідки і доповідати їх командирові батареї;

- організувати захист особового складу від ЗМУ, інженерне обладнання і безпосередню охорону та самооборону КСП;

- бути готовим управляти вогнем батареї.

Командир відділення несе відповідальність за бойову готовність, підготовку відділення (обслуги КМУ), технічний стан машини управління, приладів, засобів зв'язку, за успішне виконання отриманого завдання з розвідки та обслуговування стрільби батареї в установлені терміни, а також за виховання, військову дисципліну і моральний стан особового складу.

Він зобов'язаний:

- керувати розгортанням КСП (СП);

- здійснювати топогеодезичну прив'язку КСП (СП);

- ставити завдання розвідникам з ведення розвідки;

- особисто вести розвідку противника і місцевості;

- керувати роботою особового складу з ведення розвідки, засічки цілей і обробки даних засічки;

- перевіряти правильність розгортання й орієнтування приладів;
- своєчасно готувати КСП (СП) до роботи вночі;
- вести встановлену документацію з розвідки противника та обслуговування стрільби;
- керувати роботами з інженерного обладнання та маскуванню КСП (СП) й організувати його безпосередню охорону та самооборону, стежити за дотриманням заходів маскуванню.

Старший розвідник-далекомірник зобов'язаний:

- готувати далекомір до роботи;
- надавати допомогу командирів відділення з топогеодезичної прив'язки КМУ;
- з'ясовувати орієнтири та умовні найменування місцевих предметів;
- вести розвідку противника, засікати цілі;
- негайно доповідати командир взводу управління за кожну з розвіданих цілей;
- періодично перевіряти правильність орієнтування далекоміра;
- знати сигнали управління та оповіщення;
- приймати та передавати команди і цілевказівки;
- виконувати роботи з інженерного обладнання і маскуванню місця КСП (СП);
- складати схему орієнтирів.

Розвідник зобов'язаний:

- встановлювати прилад спостереження та готувати його до роботи;
- допомагати командирів відділення при топогеодезичній прив'язці спостережного пункту;
- з'ясовувати орієнтири та умовні найменування місцевих предметів, знати їх місцезнаходження;
- вести розвідку противника, виявляти цілі та проводити їх засічку;

- негайно доповісти командирові відділення про кожну розвідану ціль, вести журнал розвідки та обслуговування стрільби;

- періодично перевіряти правильність орієнтування приладу спостереження;

- виконувати роботи з інженерного обладнання і макування місця спостережного пункту (КСП);

- обробляти дані засічки цілей (орієнтирів, реперів);

- знати сигнали управління та оповіщення;

- за необхідності прокладати та згортати лінію зв'язку, передавати і приймати команди (цілевказівки).

Розвідка на спостережному пункті проводиться позмінно черговими розвідниками. Черговий розвідник призначається зі складу обслуги (відділення) командиром відділення.

Про зміну чергових розвідників робиться запис у журналі розвідки та обслуговування стрільби.

При цьому черговий розвідник повинен з'ясувати поставлене завдання, умовні найменування місцевих предметів і орієнтирів, вивчити місцевість у даній смузі (секторі, напрямку) розвідки, а також з'ясувати положення на місцевості розвіданих цілей.

Черговий розвідник зобов'язаний:

- вести безперервне спостереження за противником;

- знати положення своїх військ та спостерігати за їх діями;

- виявивши ціль, доповісти командирові, визначити її місцезнаходження найбільш точним за даних умов способом та занести до журналу розвідки та обслуговування стрільби;

- засікати розриви снарядів (мін) під час обслуговування стрільби своєї батареї;

- до настання темряви підготуватися до роботи вночі;

- під час зміни оповістити особу, що заступає на чер-

гування, про все, що було виявлено в розташуванні противника, кому і коли було доведено, передати прилади спостереження та журнал розвідки й обслуговування стрільби своєї батареї;

– про зміну чергування на КСП (СП) провести запис у журналі розвідки та обслуговування стрільби.

Старший радіотелефоніст відповідає за постійну готовність радіотелефоністів до виконання завдань із забезпечення зв'язку в батареї.

Він зобов'язаний:

– керувати роботою особового складу з підтримання зв'язку під час подачі команд, розпоряджень, сигналів;

– організувати і контролювати роботу чергових радіотелефоністів;

– стежити за дотриманням правил СУВ і радіодисципліни;

– проводити заходи із захисту радіозасобів від радіоперешкод противника;

– організувати роботу з інженерного обладнання і маскування робочих місць радіотелефоністів;

– своєчасно здавати акумуляторні батареї для заряджання;

– утримувати резерв засобів зв'язку в постійній готовності до роботи;

– забезпечувати збереження засобів зв'язку в робочому стані, правильне їх зберігання та експлуатацію.

Черговий радіотелефоніст відповідає за безперебійне забезпечення зв'язку.

Він зобов'язаний :

– розгортати засоби зв'язку і готувати їх до роботи;

– твердо знати радіодані, позивні й встановлені сигнали оповіщення та управління;

– своєчасно, стисло і чітко передавати усі розпорядження, команди, сигнали;

- виконувати вимоги СУВ;
- негайно доповідати про всі отримані розпорядження, команди, сигнали;
- проводити заходи щодо відновлення пошкодженого зв'язку;
- проводити запис усіх переданих і отриманих розпоряджень, команд, сигналів.

1.3 Спостережні пункти, їх види та призначення. Вимоги до них

У батареї розгортаються командно-спостережний пункт і за необхідності спостережний пункт (передовий, боковий). Кількість СП, їх призначення і взаємне розташування залежать від виду бою, характеру місцевості, завдань, поставлених артилерійському підрозділу, від кількості засобів розвідки, що знаходяться у цьому підрозділі. У кожному разі кількість СП повинна забезпечувати розвідку противника на максимальну глибину по всій смузі розвідки.

КСП призначається для управління вогнем та маневром батареї, ведення розвідки противника і місцевості, спостереження за діями загальновійськових підрозділів і підтримки взаємодії з ними.

До складу КСП входять: командир батареї (взводу управління) з необхідними для управління силами і засобами. КСП батареї розміщується в командирській машині, спеціально обладнаній і оснащеній засобами спостереження та визначення координат цілей, підготовки установок для стрільби, топогеодезичної прив'язки, а також засобами радіозв'язку, або розгортається на місцевості разом із СП (КСП) командира загальновійськового підрозділу, якому батарея додана або якого підтримує.

ПСП призначається для ведення розвідки противни-

ка і місцевості безпосередньо перед фронтом передових загальновійськових підрозділів, підтримки більш тісного зв'язку з ними і коректування вогню по цілях, що не спостерігаються з КСП.

БСП призначається для ведення розвідки противника, обслуговування стрільби, спостереження за місцевістю та діями загальновійськових підрозділів у районах, що не спостерігаються з КСП, а також для організації спряженого спостереження.

Спостережні пункти повинні:

– забезпечувати виконання поставлених бойових завдань;

– мати добрий огляд місцевості попереду, по фронту і в глибині оборони противника у межах, визначених завданням;

– мати приховані підступи;

– бути непомітними для спостереження противника;

– забезпечувати розміщення особового складу, приладів і засобів зв'язку.

Найбільш вигідними місцями для розгортання СП можуть бути:

– передні та бокові схили висот і пагорбів, що звернені до противника;

– ділянки місцевості, що знаходяться на 200-300 м попереду лісу, саду або гаю;

– високі дерева, що знаходяться в глибині лісу або на узліссі;

– горища, верхні поверхи споруд і фабричні (заводські) труби.

Місце КСП має бути, крім того, зручним для роботи командира, забезпечувати зв'язок з підлеглими і старшим командиром, мати захисні якості, забезпечувати самооборону.

Для забезпечення маскуванню та безперебійного

Книги, які можуть вас зацікавити

Підготовка тактичних груп (відділення, взвод). Альбом схем та методичних матеріалів

Фортифікаційне обладнання місць виконання завдань підрозділами (за досвідом російсько-Української війни 2022 року)

Дії взводу управління в наступі

Утримання та обслуговування інженерних загороджень

Як перемогти на полі бою. 25 ключових тактик усіх часів. З 28 планами ведення бою

Допрос військовоплених. Книга ворога, ворожою мовою

Перейти до галузі права
Військове право

[Перейти на сайт →](#)